

ANEKSY DO WAKACJI KREDYTOWYCH - STANOWISKO PREZESA UOKiK

- Prezes UOKiK Tomasz Chróstny wydał stanowisko dotyczące aneksów do tzw. wakacji kredytowych.
- Zdaniem Prezesa UOKiK, niezasadne jest zawieranie postanowień dotyczących potwierdzenia salda zadłużenia w aneksach lub wnioskach o odroczenie spłaty rat kredytów.
- Stanowisko jest dostępne na stronie finanse.uokik.gov.pl.

[Warszawa, 23 kwietnia 2020 r.] Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów docierają skargi na zasady oferowania tzw. wakacji kredytowych. 15 kwietnia [informowaliśmy](#) o tym, że Prezes UOKiK Tomasz Chróstny wszczął postępowanie wyjaśniające, w którym sprawdza warunki na jakich instytucje finansowe oferują kredytobiorcom odroczenia spłaty rat.

- Do odroczenia płatności rat, czyli udzielenia przez banki tzw. wakacji kredytowych dochodzi w sytuacji ekstraordynaryjnej, którą jest epidemia koronawirusa. Od tygodnia weryfikujemy w ramach wszczętego postępowania wyjaśniającego w jaki sposób banki, udzielając wakacji kredytowych, informują o tym fakcie konsumentów. Jednocześnie istotne jest dla nas, aby w dokumentacji towarzyszącej aneksom nie znalazły się zapisy, które mogą w dłuższej perspektywie działać na niekorzyść konsumentów. Również sam fakt zawarcia aneksu przez konsumenta może być interpretowany przez niektóre banki jako uznanie długu, co w przyszłości mogłoby ograniczać konsumentom egzekwowanie ich praw w ramach zawartej umowy o kredyt hipoteczny czy konsumencki. Chcemy jak najszybciej wyeliminować wątpliwe zapisy tak, aby wypracowane rozwiązania w sposób jednoznaczny zapewniały ochronę praw konsumentów - mówi Tomasz Chróstny, Prezes UOKiK.

Największą wątpliwość Urzędu budzą postanowienia sugerujące, że konsument zaakceptował określony stan zadłużenia wynikający z umowy. Znajdują się one w aneksach lub we wnioskach o wakacje kredytowe. Po pierwsze, mogą one naruszać dobre obyczaje, bowiem wymuszają złożenie oświadczenia nie mającego związku z celem podpisania aneksu, a jest nim odroczenie spłaty kredytu. Po drugie - przy niekorzystnej dla kredytobiorców interpretacji - mogą utrudniać konsumentowi dochodzenie swoich praw na drodze sądowej. Aby wyjaśnić pojawiające się wątpliwości, Urząd przygotował stanowisko, w którym opisuje

skutki prawne zawarcia aneksów związanych z udzieleniem wakacji kredytowych i praktyki banków w tym zakresie. Stanowisko Prezesa UOKiK można pobrać ze strony finanse.uokik.gov.pl.

- Przygotowaliśmy stanowisko prawne po to, aby ułatwić bankom wyjście naprzeciw potrzebom konsumentów. Stanowisko to, będące analizą prawną, powinno rozwiązać wszelkie wątpliwości po stronie banków, które jako instytucje zaufania publicznego winny stawać po stronie konsumentów, wzmacniając korzystnie reputację sektora. Jednocześnie stanowi ono wsparcie dla konsumentów, którzy mogliby mieć wątpliwości czy podpisane przez nich aneksy nie będą oddziaływać na ich niekorzyść. Budowanie reputacji sektora wymaga pro-konsumenckiego spojrzenia na relacje banków z klientami - dodaje Prezes UOKiK.

Najważniejsze wnioski ze stanowiska Prezesa UOKiK:

- 1. Postanowienia dotyczące salda zadłużenia mogą być uznane za niedozwolone i w związku z tym nie wiążą konsumentów.**

Zdaniem Prezesa UOKiK, niedozwolone jest uzależnianie odroczenia płatności rat od potwierdzenia salda zadłużenia. Uznanie długu może mieć negatywny wpływ na dochodzenie przez konsumenta praw przed sądem np. w razie żądania unieważnienia umowy kredytowej czy dochodzenia zwrotu pobrania zbyt wysokich rat. Takie postanowienia mogą być uznane za abuzywne i nie wiążą konsumenta.

- 2. Podpisanie aneksu nie zamyka kredytobiorcy drogi do kwestionowania postanowień umowy nawet jeżeli znalazło się tam postanowienie o potwierdzeniu salda kredytu wyliczonego przez przedsiębiorcę.**

Sugerowanie konsumentom, że zawarcie aneksu uniemożliwia dochodzenie roszczeń, w tym późniejsze stwierdzenie nieważności umowy lub niedozwolonego charakteru jej warunków, może zostać uznane za nieuczciwą praktykę rynkową.

- 3. Zawarcie aneksu nie oznacza, że postanowienia zostały indywidualnie uzgodnione.**

Konsument decydując się na wakacje kredytowe, w praktyce może jedynie zaakceptować przedstawioną przez bank treść wzorca. Tym samym konsument nie może wyrazić sprzeciwu

co do poszczególnych jego elementów, akceptując jednocześnie inne jego warunki umowne. Ponadto zwracając się o odroczenie spłaty kredytu, najczęściej konsument znajduje się w trudnej sytuacji finansowej ze względu na utratę pracy lub obniżenie dochodów i to od pilnego odroczenia płatności rat kredytu lub pożyczki zależy byt jego samego oraz rodziny. W tych okolicznościach trudno mówić o „indywidualnym uzgadnianiu” warunków. Oznacza to, że kredytobiorca nadal ma możliwość kwestionowania niedozwolonych postanowień zawartych w aneksie przewidującym tzw. wakacje kredytowe.

- Stanowisko Prezesa UOKiK powinno jak najszybciej rozwiązać wątpliwości będące tak po stronie konsumentów, jak i banków. Oczekuję, że banki w trosce o dobro klientów oraz reputację własną i sektora czym prędzej wycofają się tak z wątpliwych zapisów towarzyszących wakacjom kredytowym, jak i pokusy wykorzystania aneksów w postępowaniach sądowych z konsumentami - mówi Tomasz Chróstny, Prezes UOKiK. Prezes Urzędu 17 kwietnia zwrócił się do Związku Banków Polskich o przedstawienie jasnego stanowiska w tej sprawie - oczekujemy obecnie na odpowiedź.

Konsumencie, zanim zdecydujesz się odroczyć spłatę rat:

1. Przeczytaj dokładnie aneks - masz prawo zapoznać się z jego treścią przed akceptacją.
2. Zapoznaj się z harmonogramem spłaty kredytu i wysokością rat przewidzianych po ustaniu wakacji kredytowych.
3. Ustal, jaki jest koszt realizacji wakacji kredytowych, jaki poniesiesz.
4. Przemyśl, czy to rozwiązanie jest dla Ciebie korzystne.
5. Masz 14 dni na odstąpienie od zawartego aneksu dotyczące umowy kredytowej. Nie musisz robić tego osobiście w placówce. Napisz oświadczenie o odstąpieniu od umowy i wyślij je do banku.
6. W przypadku wątpliwości lub podejrzenia naruszenia praw konsumentów można kontaktować się z infolinią pod numerem 801 440 220 oraz 22 290 89 16 lub napisać e-mail na adres porady@dlakonsumentow.pl. Telefoniczna i e-mailowa pomoc prawna finansowana jest ze środków UOKiK. O działaniach banków można zawiadomić również Urząd, wysyłając zgłoszenie na monitoring@uokik.gov.pl.

